

Door Jan de Waard

Legendarisch

Inleiding

'Alsjeblieft. Voor jou, oma. Een pot heerlijke Hollandse mayonaise. Daar hou je toch zo van? En het is de echte, van Remia, het legendarische bedrijf uit Den Dolder. Hoe Nederlands wil je het hebben?'

'Maar jongen. Wat staat daar nou? *Legendary*? Is dat niet fout gespeld? En *real tasty*? Wat betekent dat? En wat heeft *Rosemary* ermee te maken? Weet je wel zeker dat dit Nederlandse mayonaise is?'

Uitleg

Je hoort en ziet steeds meer Engelse woorden en zinnen in onze taal. Op straat, in tv-reclames, in advertenties, maar ook in 'alledaagse' gesprekken. Soms heb je dat niet direct door omdat die Engelse woorden 'ingeburgerd' zijn. Ze horen erbij.

Maar soms denk je ook: Stel je je niet een beetje aan? Neem nou de mayonaise van Remia, met zijn 'real tasty'? Is daar geen Nederlands woord voor? Waarom staat er niet gewoon 'vol van smaak' of zoiets? Met rozemarijn en zeezout!

Er zijn verschillende redenen waarom Nederlanders Engelse woorden gebruiken:

- 1 Sommige woorden zijn inmiddels zo ingeburgerd dat ze bij onze taal horen. Ze staan dan ook gewoon in het woordenboek (*volleyballen, barbecueën, update*).
- 2 Die woorden zijn nog vrij nieuw en er is (nog) geen Nederlands woord voor (*blurren, cruisecontrol, e-reader*). Dat Nederlandse woord gaat er waarschijnlijk ook niet komen, omdat deze woorden vanzelf in categorie 1 terechtkomen.
- 3 Andere woorden zijn afkomstig uit internationale sporten (*penalty*). Er zijn vaak wel Nederlandse woorden voor, maar die worden minder vaak gebruikt (*strafschop*).
- 4 Mensen willen een bepaalde indruk maken met het gebruik van Engelse woorden en uitdrukkingen (*whatever, kids, chill!, anyway, OMG!*).
- 5 Bedrijven willen met het gebruik van Engelse woorden of een Engelse 'slogan' een internationale indruk maken of een bepaald publiek aanspreken.

Al die redenen komen aan bod in deze lesbrief.

Doelgroep

Deze lesbrief is geschikt voor alle niveaus van het vmbo.

Opdracht 1

- a** Lees de tekst en bekijk de afbeelding.

Afgelopen weekend zijn we wezen funshoppen in de designer outlet in Roermond. Het is daar altijd sale. Ripped jeans voor de halve prijs! Sneakers voor een paar tientjes! Echt chill! Ik heb zelfs een Gucci sweater gescoord! Echt met geld gesmeten. Onze creditcard kreeg bijna een burn-out! ☺ Aan het eind van de dag even bijgetankt in een fastfoodrestaurant en toen weer op huis aan. Kicken!

- b** Lees de tekst nog een keer. Bekijk ook de afbeelding heel goed. Welke Engelse woorden kom je tegen? Schrijf die onder elkaar op. Voor welke woorden had ook een Nederlands woord gebruikt kunnen worden? Schrijf die Nederlandse woorden erachter. Je mag ook zelf een vertaling bedenken!

Opdracht 2

Veel Engelse woorden zijn hier al zo lang in gebruik dat ze eigenlijk Nederlands geworden zijn. Ze staan ook in het Nederlandse woordenboek. En er is ook nauwelijks een vertaling voor te bedenken. Denk bijvoorbeeld aan:

catwalk, facelift, volleybal, brainstorm, stoned, dreadlocks, picnic

Zoek nog tien van dit soort vernederlandste Engelse woorden. Bedenk eerst de woorden en controleer dan of ze in het woordenboek staan.

Tip: Zoek in de wereld van de mode, de make-up, de computer en de sociale media.

Let op: Woorden uit de sport mogen niet. Die komen in opdracht 3 aan de beurt.

Opdracht 3

- a** Voor welke volgende Engelse sportwoorden is ook een Nederlands woord? Vul het schema verder in.

Engels woord	Nederlandse versie
penalty	
corner	
hands	
offside	
goal	
pass	
keeper	
assist	

- b** Waarom is korfbal een 100% Nederlands woord en volleybal en basketbal niet?
c Wat is het Nederlandse woord voor 'baseball'?

Opdracht 4

Er zijn merken die in hun reclames Engelse zinnen gebruiken. Dat is dan vaak ook hun 'slogan'. Kijk maar naar de foto hieronder.

Bekijk ook de tv-reclames van TUI:

- <https://www.youtube.com/watch?v=GNzsiQz5O9E>
- <https://www.youtube.com/watch?v=zplMUD3y00>

- a** Zoek op internet Engelse slogans van Philips (elektronica), Gillette (scheermesjes), Vodafone (telefonie) en Heineken (bier).
Tip: Gebruik als zoekwoorden 'slogan' en de naam van het bedrijf.
b Weet jij er nog meer? Schrijf ze op, zoek ze op internet en noteer de URL.
c Wat is trouwens het Nederlandse woord voor 'slogan'?

Opdracht 5

Waarom gebruiken Nederlandse reclamemakers Engelse slogans? Schrijf de letters op. Meerdere antwoorden zijn goed.

- A** Omdat de slogan dan in meerdere landen gebruikt kan worden.
B Omdat reclamemakers Nederlands een duffe taal vinden.
C Omdat het product daarmee een internationale uitstraling krijgt.
D Omdat ze niet willen dat iedereen het begrijpt.
E Omdat ze daarmee een bepaalde doelgroep willen aanspreken.

Opdracht 6

- a** Er zijn mensen (en bepaalde merken) die denken dat ze interessanter worden als ze maar veel Engelse woorden gebruiken. Kijk maar eens naar <https://www.youtube.com/watch?v=r-GY9QUuNBO> en luister vooral naar de zin die Sylvie uitspreekt vanaf 47 seconden!
- b** Lees de volgende zinnen en schrijf voor het Engelse woord een Nederlandse vertaling op.
- 1** Ik ben deze zomer wezen backpacken in Australië!
  - 2** Oudere mensen kunnen dankzij de e-bike weer lekker naar buiten!
  - 3** Ik ga elke maand naar een hairstylist.
  - 4** We doen dit jaar een lowbudgetvakantie.
  - 5** Hij werd uitgeroepen tot man of the match.
  - 6** Ik ben een echte party animal!

Opdracht 7

Welke Engelse woorden gebruik jij vaak? Schrijf ze op.

Tot slot

Op de volgende site staat een prachtige lijst van Engelse woorden en uitdrukkingen met daarachter een (creatieve) manier om het in het Nederlands te zeggen. De eerste acht pagina's kun je eventueel overslaan!

<http://www.stichtingnederlands.eu/lolwinkelen.pdf>

